ATMINTINĖ ŽMONĖMS · LAW24.LT

Skundas dėl tyrėjo ar prokuroro veiksmų

Tyrėjo veiksmus skundžiate prokurorui, prokuroro – aukštesniajam prokurorui, o jo atsisakymą – ikiteisminio tyrimo teisėjui. Skundas nagrinėjamas per 10 dienų, teisėjo sprendimas galutinis. Bendra tvarka taikoma tik tada, kai kodeksas nenustato kitokios: atsisakymui pradėti tyrimą yra 7 dienos, nutraukimui – 20. Parengta pagal 2026 m. spalio 29 d. galiojančius teisės aktus.

Trumpai

Skųsti gali **proceso dalyviai** (įtariamasis, nukentėjusysis, civilinis ieškovas ir atsakovas, jų atstovai ir gynėjai) ir **asmenys, kuriems taikytos procesinės prievartos priemonės** – pavyzdžiui, tas, kurio turtas areštuotas ar kurio patalpose atlikta krata. (BPK 62 str. 1 d., 63 str. 1 d.)

Grandinė: kam skundžiama

Tyrėjo (ikiteisminio tyrimo pareigūno) veiksmai ir nutarimai → **prokurorui**, kuris organizuoja tyrimą ir jam vadovauja. (BPK 62 str. 1 d.)

Prokuroro veiksmai ir nutarimai → **aukštesniajam prokurorui**. (BPK 63 str. 1 d.)

Aukštesniojo prokuroro atsisakymas patenkinti skundą → **ikiteisminio tyrimo teisėjui**. (BPK 63 str. 1 d.)

Ikiteisminio tyrimo teisėjo veiksmai ir nutartys → apeliacine tvarka pagal BPK X dalį, išskyrus nutartis, kurios pagal BPK 64 straipsnį neskundžiamos. (BPK 65 str. 1 d.)

Kaip paduoti

1. **Tiesiogiai** prokurorui (ar aukštesniajam prokurorui) **arba per tą patį pareigūną**, dėl kurio veiksmų skundžiatės. Abu būdai teisėti. (BPK 62 str. 2 d., 63 str. 2 d.)
2. **Skundas gali būti ir žodinis.** Tada pareigūnas surašo protokolą, kurį pasirašote jūs ir skundą priėmęs pareigūnas. (BPK 62 str. 2 d.)
3. **Tyrėjas negali skundo užlaikyti:** gautą skundą su savo paaiškinimais jis **per vieną dieną** privalo perduoti prokurorui. (BPK 62 str. 3 d.)
4. **Skundą galima paduoti, kol vyksta ikiteisminis tyrimas** – išskyrus kodekse numatytus atvejus. (BPK 64 str. 1 d.)

Skundas veiksmo nesustabdo

Skundo padavimas **nesustabdo** skundžiamo veiksmo ar nutarimo vykdymo. Sustabdyti galima tik tada, jei tai reikalinga pripažįsta pats pareigūnas arba prokuroras. (BPK 62 str. 4 d., 63 str. 3 d.)

Praktinė išvada: jei reikia neatidėliotinai sustabdyti veiksmą, **vien skundo neužtenka** – skunde reikia atskirai ir motyvuotai prašyti sustabdyti vykdymą.

Kaip ir per kiek laiko nagrinėjama

1. Prokuroras ir ikiteisminio tyrimo teisėjas **per dešimt dienų** nuo skundo ir jam išnagrinėti reikiamos medžiagos gavimo privalo skundą išnagrinėti ir priimti nutarimą ar nutartį. (BPK 64 str. 2 d.)
2. **Patenkinus skundą** nutarime nurodomi padaryti pažeidimai ir pasiūloma juos pašalinti; **atmetus** – motyvai, dėl kurių skundas pripažintas nepagrįstu. (BPK 64 str. 2 d.)

3. Nagrinėjantis skundą turi teisę **susipažinti su tyrimo dokumentais** ir pareikalauti pareigūno paaiškinimų. (BPK 64 str. 3 d.)
4. Ikiteisminio tyrimo teisėjas **gali surengti posėdį**; į jį turi būti kviečiamas prokuroras, įtariamasis, jo gynėjas, **skundą padavęs asmuo ir jo atstovas**. (BPK 64 str. 4 d.)
5. Apie priimtą sprendimą **pranešama skundą padavusiam asmeniui**. Patenkinus skundą, nutarimas nusiunčiamas tyrimą atliekančiam pareigūnui ar prokurorui vykdyti. (BPK 64 str. 5 d.)

> **Teisėjo sprendimas – galutinis**
>
> Ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimas, priimtas šia tvarka, yra **galutinis ir neskundžiamas**, išskyrus atvejus, kai kodeksas numato apskundimo galimybę. (BPK 64 str. 6 d.)
>
> Todėl svarbiausia – **visus argumentus ir įrodymus išdėstyti iš karto**, dar skunde prokurorui. Vėliau naujos instancijos nebus.

Ko apskritai negalima skųsti

Neskundžiami prokuroro sprendimai **tyrimo organizavimo klausimais**: dėl pavedimo atlikti ikiteisminį tyrimą ar atskirus veiksmus tyrimo įstaigai ar kitos vietovės prokurorui, dėl **tyrimo grupės sudarymo**, dėl pavedimo vadovauti tyrimui ar jį atlikti. (BPK 63 str. 4 d.) Kitaip tariant, **negalima rinktis tyrėjo ar prokuroro** – tai vidinis prokuratūros organizavimo dalykas.

Atskiros tvarkos – jų terminai svarbesni

BPK 62 ir 63 straipsniai **netaikomi**, kai kodeksas tam pačiam sprendimui nustato kitokią apskundimo tvarką. (BPK 64 str. 7 d.) Dažniausios trys:

> **Atsisakymas pradėti ikiteisminį tyrimą – 7 dienos**
>
> Tyrėjo nutarimas skundžiamas **prokurorui**, prokuroro – **ikiteisminio tyrimo teisėjui**; jei prokuroras nutarimo nepanaikina, jo sprendimas taip pat skundžiamas teisėjui. (BPK 168 str. 5 d.)
>
> **Skundas paduodamas per septynias dienas** nuo nutarimo nuorašo gavimo dienos. Praleidus terminą dėl svarbių priežasčių galima prašyti jį atnaujinti, bet **ne vėliau kaip per šešis mėnesius** nuo skundžiamo sprendimo priėmimo. (BPK 168 str. 5 d.)
>
> Prieš skųsdami turite teisę **susipažinti su visa medžiaga**, kurios pagrindu priimtas nutarimas, ir susipažinimo metu **daryti kopijas ar išrašus**. Rašytinį prašymą pateikiate tyrimo įstaigos (jos padalinio) vadovui, o jei sprendė prokuroras – prokurorui; jis privalo išnagrinėti **per tris dienas**. (BPK 168 str. 4 d.)

> **Ikiteisminio tyrimo nutraukimas – 20 dienų**
>
> Prokuroro nutarimas nutraukti tyrimą skundžiamas **aukštesniajam prokurorui**, kuris privalo išnagrinėti **ne vėliau kaip per dvidešimt dienų** nuo gavimo. Jam atsisakius – ikiteisminio tyrimo teisėjui, o teisėjo sprendimas – BPK X dalies tvarka. (BPK 214 str. 4 d.)
>
> **Skundas paduodamas per dvidešimt dienų** nuo nutarimo ar nutarties nuorašo gavimo dienos. Terminą galima prašyti atnaujinti, bet **ne vėliau kaip per šešis mėnesius** nuo nuorašo gavimo. (BPK 214 str. 5 d.)
>
> Apie nutraukimą nuorašai įteikiami ar išsiunčiami įtariamajam, jo atstovui ir gynėjui, **nukentėjusiajam**, civiliniam ieškovui, civiliniam atsakovui ir jų atstovams. (BPK 214 str. 3 d.)

Tyrimas vilkinamas – skundas teisėjui po 6 mėnesių

Jei **per šešis mėnesius po pirmosios įtariamojo apklausos** tyrimas nebaigiamas, įtariamasis, jo atstovas ar gynėjas gali paduoti skundą **ikiteisminio tyrimo teisėjui dėl vilkinimo**. (BPK 215 str. 1 d.)

Teisėjas surengia posėdį ir gali: **skundą atmesti**, **įpareigoti prokurorą užbaigti tyrimą per nustatytą terminą** arba **tyrimą nutraukti**. (BPK 215 str. 2–3 d.)

Atmetus skundą **pakartotinį galima paduoti ne anksčiau kaip po trijų mėnesių**. (BPK 215 str. 4 d.)

Ką rašyti skunde

1. **Kam** – prokuroro ar aukštesniojo prokuroro pareigos ir prokuratūra; **ikiteisminio tyrimo numeris** ir jūsų procesinis statusas.
2. **Koks konkretus veiksmas ar nutarimas skundžiamas**, jo data ir numeris, ir **kada gavote nuorašą** – nuo šios datos skaičiuojami 7 arba 20 dienų terminai.
3. **Kodėl veiksmas neteisėtas** – su nuoroda į konkretų BPK straipsnį, jei jį žinote.
4. **Ko prašote**: panaikinti nutarimą, įpareigoti atlikti veiksmą, išreikalauti dokumentus, pašalinti pažeidimą.
5. **Ar prašote sustabdyti vykdymą** – jei taip, atskiru punktu ir su motyvais.
6. **Priedai**: skundžiamo nutarimo nuorašas, susirašinėjimas, gavimo įrodymas (pašto antspaudas, e. pašto laiškas).

Ko nedaryti

- **Neskųskite iš karto tiesiai teismui.** Bendra tvarka reikalauja pirma kreiptis į prokurorą; į teisėją einama tik po prokuroro atsisakymo. (BPK 62 str. 1 d., 63 str. 1 d.)
- **Nepraleiskite 7 dienų termino** dėl atsisakymo pradėti tyrimą. Jis trumpas ir eina nuo nuorašo gavimo, o ne nuo tada, kai radote laiką.
- **Nelaikykite, kad skundas sustabdo veiksmą.** Nesustabdo – reikia prašyti atskirai.
- **Neskųskite tyrėjo ar prokuroro paskyrimo** – tai neskundžiama. (BPK 63 str. 4 d.)
- **Neatidėkite argumentų „apeliacijai“.** Ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimas šia tvarka galutinis. (BPK 64 str. 6 d.)
- **Neapsiribokite skambučiu ar vizitu.** Žodinis skundas galimas, bet tik įforminus protokolą – pats pokalbis skundo nesukuria.

Teisinis pagrindas. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksas, suvestinė redakcija, galiojanti nuo 2026 m. rugsėjo 1 d. Straipsniai: 62, 63, 64, 65, 168, 214, 215. Tekstas tikrintas Teisės aktų registre (e-tar.lt) 2026-10-29.

Reikia pagalbos?

Portale **law24.lt** rasite **skundo dėl tyrėjo ar prokuroro veiksmų** pavyzdį ir atskirą **skundo dėl atsisakymo pradėti ikiteisminį tyrimą** formą su pildymo paaiškinimais. Jei skundžiamas nutarimas nutraukti tyrimą arba taikytas turto areštas, per skiltį „Advokato pagalba“ galite kreiptis į advokatą.

Ši atmintinė yra bendro pobūdžio informacija, o ne individuali teisinė konsultacija. Konkrečiu atveju sprendimas priklauso nuo faktinių aplinkybių.